

Malmö stad
Stadskontoret

SDF 29/9-09
Svar KU aktu avd senast 10/9-09

~~2009-10-26~~ 26

LB 542-09/59

Stadsdelsfullmäktige Centrum
Stadsdelsfullmäktige Fosie
Stadsdelsfullmäktige Husie
Stadsdelsfullmäktige Hyllie
Stadsdelsfullmäktige Kirseberg
Stadsdelsfullmäktige Limhamn/Bunkeflo
Stadsdelsfullmäktige Rosengård
Stadsdelsfullmäktige Södra Innerstaden
Stadsdelsfullmäktige Västra Innerstaden
Stadsdelsfullmäktige Oxie
Utbildningsnämnden

G. Green
kopierad i Björkåkra

Ärendet: **Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS (hemvister)**

Ärendet, med vårt Dnr **KS-KOM-2009-00090** överlämnas till ovanstående för yttrande.

Svaret ställt till kommunstyrelsen, ska vara stadskontorets expedition, tillhanda **senast 2009-10-30 kl 12.00**.

Yttrandet översändes dessutom till handläggaren på stadskontoret via FirstClass.

Handläggande tjänsteman på stadskontoret är Ana-Maria Deliv.

Malmö som ovan

Enligt uppdrag

Ana Matosevic

Stadskontoret
Ana Matosevic

STADSKONTORET
August Palms Plats 1
SE-205 80 Malmö
Tel. +46 40 34 10 00
Org.nr. 212000-1124
info@malmö.se
www.malmö.se

Utskott	226
Den	24/8 20 09

Stadskontoret i Malmö
Ank. 2009-08-20
Dnr: 90/09
Händl.nr: 1

Handläggare: Ana-Maria Deliv
Datum: 2009-08-19
Initierare: Stadskontoret
Ärende: **KS-KOM-2009-00090**
Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS (hemvister)

Inkom till ks:

Inhämtade yttranden:

Sammanfattning: I februari år 2009 gav barn- och ungdomsutskottet stadskontoret i uppdrag att utreda och återkomma med förslag till en effektivare samordning av korttidstillsynen utanför skoltid enligt 9 § 7 LSS (Lagen om stöd och service för funktionshindrade).

I stadskontorets tjänsteutlåtande kan förslaget sammanfattas kortfattat i två följande organisationsförändringar för en effektivare samordning. Dels att korttidstillsyn för eleverna ska tillhandahållas på eller i nära anslutning till den skola där de får sin undervisning och dels att det inrättas en samordningsfunktion som ska tillhöra särskolans resursteam, Rosengårds stadsdelsförvaltning.

Beslutsplanering: KS Arbetsutskott 2009-08-24
Barn- och ungdomsberedningen 2009-11-18

Förslag till beslut: Kommunstyrelsen föreslås besluta

att översända föreliggande förslag på remiss för synpunkter till samtliga stadsdelsfullmäktige samt utbildningsnämnden senast den 30 oktober.

Handläggare
Ana-Maria Deliv

Till kommunstyrelsen

Stadskontoret i Malmö
Ank. 2009-08-20
Dnr: 90/09
Handl.nr: 2

Tjänsteutlåtande 2009-08-19

Ärende: KS-KOM-2009-00090
Korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS (hemvister)

Initierare: Stadskontoret

Bakgrund

I februari år 2009 gav barn- och ungdomsutskottet stadskontoret i uppdrag att utreda och återkomma med förslag till en effektivare samordning av korttidstillsynen utanför skoltid enligt 9 § 7 LSS (Lagen om stöd och service för funktionshindrade).

Enligt LSS har skolungdom som fyllt 13 år rätt till fortsatt tillsyn utanför skoltid om de tillhör lagens personkrets och bedöms ha behov av denna tillsyn. Tillsynen ska kunna ordnas såväl före som efter ordinarie skoltid samt även under lov- och studiedagar.

Samtliga elever som är mottagna i särskolan tillhör personkretsen i LSS och en stor del av dem har också behov av insatsen korttidstillsyn. Rätten till insatsen kvarstår under hela skoltiden, dvs. både under tiden i den obligatoriska särskolan och under tiden i gymnasiesärskolan. Detta innebär att den aktuella elevgruppen kan vara mellan 13 och 21 år.

Beskrivning av verksamheten och dess organisation i Malmö stad

Tillsynen kan organiseras på olika sätt beroende på behoven hos den enskilde. Några elever får sin tillsyn ordnad genom att de får stanna kvar på sitt fritidshem under något/några år även när de har fyllt 13 år, men flertalet får tillsynen på särskilt uppbyggda enheter för korttidstillsyn, s.k. hemvister. I något fall förekommer också att en elev får sin korttidstillsyn någon/några timmar per dag på ett korttidshem. Antalet elever som har korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS är drygt 100. Då antalet elever i den obligatoriska särskolan för närvarande är drygt 400 och i gymnasiesärskolan drygt 200 innebär detta att ca 1/6 av särskolans elever får korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS.

Organisatoriskt är det vanligast att respektive särskola inom den obligatoriska särskolan svarar för driften av korttidstillsynen men i vissa stadsdelar kan denna verksamhetsform drivas inom vård och omsorg och i någon stadsdel även inom individ och familjeomsorgen. Oavsett vem som har driftsansvaret så krävs det att insatsen korttidstillsyn beviljas av LSS-handläggare i boendestadsdelen. Ofta är prövningen av rätten till insatsen en ren formalitet, då elever i särskolan redan vid mottagandet i särskolan har bedömts tillhöra personkrets 1 enligt LSS och de som ansöker om insatsen har nästan undantagslöst behov av tillsyn utanför skoltiden.

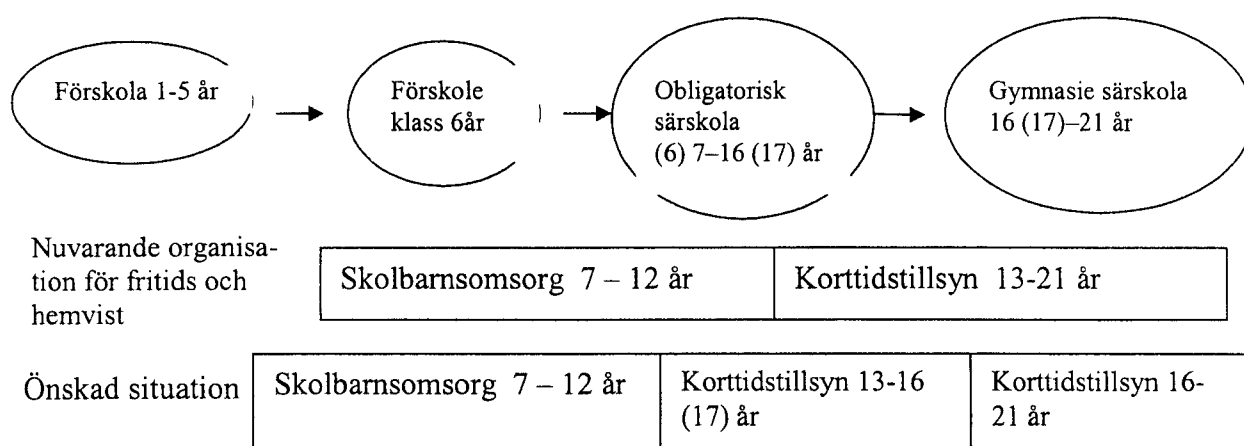
I dagsläget finns ingen samordning av korttidstillsynen. När ansökan och utredning gjorts ring-er LSS-handläggaren runt och frågar efter plats till barnet.

Skolformerna och dess koppling till 9 § 7 LSS

Särskolan tar emot elever när de är 7 år gamla och ska börja i skolår 1. När elever skrivs in i den obligatoriska särskolan omfattas de av skolbarnsomsorg enligt skollagens definition. Vid fyllda 13 år upphör denna rättighet för eleverna och de elever som tillhör personkrets 1 och har behov, ansöker om korttidstillsyn enligt 9§ 7 LSS. För den sistnämnda gruppen kan man beskriva det som så att rättigheten till ”skolbarnsomsorg” går över från skola/utbildningsområdet enligt skollagen till vård och omsorg, enligt LSS.

När eleverna börjar på gymnasiesärskolan går de i de flesta fall kvar på hemvisten där de gått tidigare. Detta är olyckligt då dessa ungdomar i vissa fall får sin tid på hemvisten tillsammans med barn som är uppemot nio år yngre.

Bild av skolgången med skolbarnsomsorg och korttidstillsyn¹

Behov av förändringar

Vid kontakter med särkolesamordnare, LSS-handläggare och andra företrädare för Vård och Omsorg samt Föreningen för barn, unga och vuxna med utvecklingsstörning (FUB) har problem kring den nuvarande verksamheten med korttidstillsynen påtalats.

Från samtliga håll framhålls situationen med korttidstillsynen för elever som går i gymnasiesärskolan som otillfredsställande. Många av dessa elever, som är i åldern 18-21 år, har kvar sin plats på den hemvist där de fick korttidstillsyn under skolgången i den obligatoriska skolan. I vissa fall kan en sådan hemvist vara belägen på en skola för elever i skolår F-5 eller F-6. Detta är naturligtvis inte tillfredsställande utifrån elevernas behov att vistas i en miljö som medger social gemenskap med jämnåriga.

¹ Observera att förskoleklass som begrepp inte existerar i grundsärskolan. För dessa elever löses skolgången genom att de antingen går förskoleklass inom den vanliga grundskolan för att sedan gå över till grundsärskola eller börjar de i obligatorisk särskolan som sexåringar och får då ett extra år i början. I praktiken kan det då bli en 11 årig obligatorisk särskola för vissa elever eftersom slutåldern alltid är 16 eller 17 år.

Det förekommer också att elever som går i gymnasiesärskolan har behov av tillsyn endast någon/några timmar någon enstaka dag i veckan och de måste då ha färdtjänsttransport till en hemvist belägen i en annan del av Malmö. På hemvisten måste man då också öka bemanningen genom att sätta in extrapersonal för just dessa enstaka timmar. Detta problem skulle lösas om elevernas korttidstillsyn är i anslutning till respektive skola.

Den bristande samordningen av och överblicken över de olika enheterna för korttidstillsyn framhålls också som problematisk. Det finns i dagsläget ingen "central instans" att vända sig till för att förhöra sig om det finns plats för en elev med behov av korttidstillsyn. När någon ansöker om insats enligt 9 § 7 LSS måste den LSS-handläggare som utreder ärendet ofta ringa runt till de olika stadsdelarna och förhöra sig om det finns lediga platser. Det finns därmed inte någon samlad bild av hur beläggningen på hemvisterna ser ut i dagsläget eller vilka behov av utökning eller minskning av antalet platser som finns på kort eller lång sikt. Rapporteringen från hemvisterna till berörda LSS-handläggare anges också som ett problem i detta sammanhang.

För många elever som har sin tillsyn ordnad på en hemvist kan **transporterna mellan bostad, skola och hemvist** vara påfrestande, om inte korttidstillsynen kan organiseras i direkt eller åtminstone nära anslutning till skolan. Det finns elever som har behov av tillsyn även före skoltiden som måste få transport genom skolskjuts eller färdtjänst 4 gånger per dag: Från bostad till hemvist, från hemvist till skola, från skola till hemvist och från hemvist till bostad.

Insats 9 § 7 LSS för elever i gymnasiesärskolan

Behovet av att ordna **korttidstillsynen för gymnasiesärskolans elever** på ett mera tillfredsställande sätt har påtalats under lång tid. Försök har tidigare gjorts att anordna korttidstillsyn i lokaler i närheten av Parkskolan, men detta har inte kunnat genomföras då de tänkta lokalerna inte kunde godkännas för detta ändamål. I samband med att gymnasiesärskolan utökade sin verksamhet i Fosie Farm från och med hösten – 06, frigjordes det lokaler på Köpenhamnsvägen 4, där man idag har verksamhet för elever med autism. Även Kronborgs hemvist finns på denna adress.

Frågeställning och diskussion

I huvudsak alla elever som har behov av tillsyn utanför skoltid under sin tid i gymnasiesärskolan får efter sin examen från ett gymnasiesärprogram sysselsättning inom daglig verksamhet. Det kan mot bakgrund av detta förefalla naturligt att det skulle finnas en närmare koppling mellan de enheter som bedriver korttidstillsyn för gymnasiesärskolans elever och organisationen för daglig verksamhet.

Utifrån en ideologisk synpunkt bör man dock framhålla vikten av att även elever med utvecklingsstörning får uppleva en skillnad mellan sin skoltid och det liv med arbete eller sysselsättning inom daglig verksamhet som inträder efter skolåren. Detta är en parallell till skrivningen i rapporten om behovet för gymnasiesärskolans elever att få vistas i en miljö som är adekvat i relation deras ålder, intressen och möjlighet till social gemenskap med jämnåriga.

Det finns redan idag en koppling till daglig verksamhet genom att eleverna under sin gymnasietid har praktik inom daglig verksamhet och därmed får prova på olika aktiviteter och blir kända av personalen i verksamheten.

Grundläggande princip

Som en grundläggande princip föreslås att korttidstillsyn för elever som uppnått 13 år skall tillhandahållas på eller i nära anslutning till den skola där de får sin undervisning, oavsett om de går i den obligatoriska särskolan eller gymnasiesärskolan. Detta innebär att det vid nystart av särskolverksamhet bör ske en parallell planering av hur korttidstillsynen ska organiseras för elever som är fyllda 13 år.

Samordning korttidstillsyn övergripande ansvar

Den brist på överblick över och samordning av verksamheten med korttidstillsyn enligt 9 § 7 LSS som redovisats föreslås åtgärdas genom **inrättande av en samordnande funktion** med i första hand följande uppgifter:

- Regelbundet följa upp beläggningen på befintliga hemvister/motsvarande.
- Upprätta och regelbundet uppdatera ett register över de barn/ungdomar som har korttidstillsyn i syfte att skapa ett underlag för planering av utökning, minskning och/eller ändrad inriktning etc.
- Utöva kommunens tillsynsansvar över verksamheten.
- I samråd med respektive enheter svara för anvisandet av plats.
- I samråd med LSS-handläggare, befintliga hemvister och särskolesamordnare upprätta och följa upp rutiner för rapportering av beläggning, information om kommande behov av korttidstillsyn etc.
- Tillsammans med verksamhetsansvariga för korttidstillsynen i stadsdelarna medverka till att utbyggnad, nedläggning eller förändrad inriktning av verksamheten sker utifrån en kommunövergripande behovsanalys.
- Erbjuda samordning av kompetensutveckling för personal på hemvisterna.
- Följa på området aktuell forskning och omvärldsbevakning avseende hur behovet av korttidstillsyn kan tillgodoses.

Det är angeläget att utvecklingen av de olika tillsynsformerna för korttidstillsyn håller takt med nya rön, förändringar i lagstiftningen, samt de enskilda eleverna och deras vårdnadshavares önskemål. Det är viktigt att uppmärksamt värna om balansen mellan behov och kvalitet i relation till kostnad. Ansvar för att samla kunskap kring detta vilar på samordnaren och sker i samarbete med bland annat skolor, myndigheter och stadsdelar, men också genom kontakt med övriga kommuner i landet.

Diskussioner har även förts kring behovet att utforma kommunövergripande vägledning för verksamheterna när det gäller hemvisternas uppdrag, likvärdighet i kvalitet, personalens tillhörighet och möjligheter till fortbildning. Denna vägledning kan ligga till grund för tillämpningsföreskrifter för Malmös korttidstillsynsverksamheter.

Samordningsfunktionens organisatoriska placering

Den samordnande funktionen bör inrättas inom särskolans resursteam. Bakgrund till detta är att resursteamet är en väl etablerad kommunövergripande verksamhet som drivs med stor kompetens och därigenom innehar en stor legitimitet ute i stadsdelarna. Kostnaden för samordningsfunktionen ska delas lika mellan de 10 stadsdelarna. Under det första året är bedömningen att det behövs 50 % av en tjänst för samordning. Senare när struktur och styrning för den samverkan som måste byggas upp är etablerad och när samordningsfunktionen byggt sina nätverk kommer det endast behövas maximalt 20 % av en tjänst. Behovet av samordning är mycket ojämnt fördelat under året med topp i samband med den årliga skolterminsstarten. Detta förhållande måste tas med i planeringen av tjänsten.

Stadsdelarnas ansvar genom stadsdelens särskolesamordnare

- Kontinuerligt inventera behov av korttidstillsyn och rapportera till samordnaren så att denne i god tid kan förbereda för framtida behov grundat på behovsprognos.
- Ansvara för, att den kompetensutveckling av personal inom korttidstillsynsverksamhet som behövs avseende verksamhetsinriktningens kompetensområde, sker.
- Aktiv kontakt med enhetschefen på särskolans resursteam alternativt samordnaren.

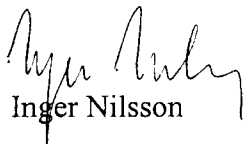
Ekonomi

För barn som har en placering på hemvist/motsvarande faktureras befolkningsansvarig stadsdel månadsvis med 1/6 utifrån ett pris som är beräknat på halvårsbasis. Priset baseras på själva placeringen, inte på hur lång tid eller hur ofta barnet vistas på korttidstillsynen. Den kostnad som tillkommer för en samordnande funktion förutsätts kunna delas solidariskt mellan stadsdelarna.

Förslag till beslut

Det förordas att kommunstyrelsen beslutar

att översända föreliggande förslag på remiss för synpunkter till samtliga stadsdelsfullmäktige samt utbildningsnämnden senast den 30 oktober 2009.

Inger Nilsson

Elisabeth Carlén